

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok 1

Warszawa, 10 września 1935 r.

Nr. 7

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO”

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju zł. 1.50 kwartalnie. Od 1 czerwca do końca 1935 r. zł. 3.50 gr. Numer pojedynczy 30 gr

T R E Ś Ć:

	str.
DOBÓR MATERJAŁÓW OGNIOTRWAŁYCH DO PIECÓW SZKLARSKICH — inż. Józef Peszel (zakończenie)	47
SKARBOWOŚĆ, PODATKI i CŁO:	
Rozporządzenie Ministra Skarbu: O pobieraniu celi przez Urzędy Celne w biletach Banku Polskiego i polskich monetach zdawkowych	49
ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU: W sprawie upoważnienia Dyrekcji Celi i Urzędu Celnego w Gdyni do zarzą- dzenia zwrotów różnicy należności celnych powstałej wskutek dodatko- wego zastosowania cła niższego lub zwolnienia od cła	49
OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU: W sprawie zwalniania od ograniczeń przywozowych drobnych ilości towarów niestanowiących przedmiotu zbytku	50
W sprawie obliczania stawek celnych konwencyjnych dla szkła tafłowego po- lerowanego szlifowanego grub. 5 mm. i mniej (poz. 915 t. c.)	50
W sprawie bonifikat i rabatów udzielanych odbiorcom w nowym roku kalen- daryjnym za rok ubiegły	50
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością a wymiar podatku dochodowego za rok podatkowy 1935	51
KOMUNIKACJA: Rozporządzenie Ministra Komunikacji: W sprawie zmiany „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych”	51
KRONIKA. Posiedzenie Rady Związku	52
Zebrań Inauguracyjnych Związku Izb Przemysłowo-Handlowych R. P.	52
W sprawie układu handlowego z Włochami	52
W sprawie zwrotu wadłów przy przetargach	52
„Bezpieczeństwo i Higiena Pracy”	52
W sprawie ustalania terminów wpłat dokonywanych na rachunek Ubezpieczalni Polscy eksporterzy	52
WIADOMOŚCI Z ZAGRANICY. Belgia — Nadzwyczajne Zebranie akcjonariuszy S. A. Tow. Połudn.-Polskich Hut Szklanych, siedziba w Brukseli	53
— XV Międzynarodowy Kongres Chemii Przemysłowej	53
— Porozumienie w galanterijnym przemyśle szklanym	53
— Kartel hut szkła tafłowego	53
Brazylja — Uzupełnienie przepisów dewizowych	53
Brytyjskie Wyspy Malajskie — Import wyrobów szklanych w 1934	53
Czechosłowacja — Ostrza (klingi) dla brzytew ze szkła	53
Estonja — Produkcja szkła szlifowanego	53
Hiszpanja — Budowa nowej huty szklanej	53
Irlandja — Nowa taryfa celna	53
Łotwa — Zmiana taryfy celnej na szkło rafłowe	53
Niemcy — Eksport wyrobów szklanych do Grecji i Bułgarii	54
— Sytuacja w przemyśle tafłowym	54
St. Zjedn. Am. Półn. — Import wyrobów szklanych	54
Szwajcaria — Elektryczne piece szklarskie	54
Turcja — Uruchomienie huty w Pascha-Bagscha	54
Węgry — Import i Eksport wyrobów szklanych w roku 1934	54
Włochy — Budowa nowych hut	54
Z. S. R. R. — Szkło tafłowe	54
BILANSE HUT SZKLANYCH: Huta Szklana „Feniks”, S. A., Piotrków. Trybun.	54
Huta Szklana „Tluszc”, S. A., Tłuszcz	54
IMPORT i EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH w m-cu lipcu 1935	2—3
OGŁOSZENIA.	(okładki)

IMPORT I EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH

w m-cu lipcu 1935 r.

Nr. Nr. wykazu statyst.	N A Z W A T O W A R U	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
89710	Szkło rozdrobnione	—	—	—	—
89720	Szkło barwne do powlekania, emalja w kawałkach lub proszku — oprócz osobno wymienionych	34.595	47.933	2	3
89800	Cegielki, pustaki, płyty, płytki, dachówki ze szkła	—	—	—	—
	Butelki, gąsiory, słoje i t. p. służące do stałego przechowywania płynów i innych towarów, chociażby z odlaniami lub wyciskaniem literami, napisami, godłami, lecz bez innych ozdób — nierźnięte, nieszlifowane, oprócz osobno wymienionych:				
89910	ze szkła naturalnej barwy butelkowej, oprócz osobno wymienionej, bez przyszlifowanych szyjek korków, wyrównanych denek i brzegów,	8	6	10.220	5.283
89920	ze szkła półbiałego, białego — bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	64	263	—	—
89930	ze szkła mlecznego, brązowego, barwnego (w masie zabarwionego), bez bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	11	28	—	—
89940	ze szkła wszelkiej barwy z przyszlifowanymi szyjkami, korkami z wyrównanymi brzegami, denkami, naczynia do konserw	220	808	—	—
89950	wyroby szklane, objęte Nr. Nr. 89910-89940, z dodatkiem korka lub innych pospolitych materiałów, również oplecione słomą, trzciną, drutem i t. p.	43	67	—	—
89960	Syfony, chociażby z częściami metalowymi i innymi	—	—	—	—
	Wyroby, oprócz osobno wymienionych ze szkła białego, półbiałego — nieszlifowane, nierźnięte chociażby z przyszlifowanymi szyjkami, korkami, pokrywkami, także wyrównanymi dnami, brzegami oraz z odlaniami lub wyciskaniem deseniami, godłami, napisami, lecz bez innych ozdób:				
90010	prasowane lub lane	252	1.506	2.042	1.955
90020	dęte gładkie o grubości ścianek powyżej 4 mm.	7.565	17.211	2.122	4.785
90030	dęte inne	1.969	7.701	3.023	6.199
90040	rurki, pręty	2.238	17.840	—	—
90050	wszelkie naczynia laboratoryjne, chociażby z podziałkami; ampułki i t. p. wyroby z rurek, oprócz osobno wymienionych	905	13 420	1	30
90100	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych ze szkła białego, mlecznego, barwnego	794	3.059	—	—
90200	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych szlifowane, polerowane, rźnięte — ze szkła białego, mlecznego, barwnego	3	44	—	—
90300	Wyroby ze szkła białego szlifowane, polerowane rźnięte, lecz bez innych ozdób	3.049	17.905	2.895	6.092
	Wyroby ze szkła w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, malowanego, oprócz osobno wymienionych, karbowanego z powierzchnią spękaną (craquele), lodową:				
90410	rurki, pręty	376	2.018	67	866
90420	nieszlifowane, nierźnięte, chociażby z przyszlifowanymi szyjkami, korkami, pokrywkami, wyrównanymi dnami, brzegami oraz z odlaniami lub wyciskaniem napisami, godłami, wzorami, lecz bez innych ozdób	426	3.878	—	—
90430	szlifowane polerowane, rźnięte lecz bez innych ozdób	174	2.099	—	—
90500	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, półbiałego, w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, matowanego, karbowanego, z powierzchnią spękaną (craquele), lodową oraz wszelkie naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych — wszystko z dodatkiem pospolitych materiałów, niestanowiących ozdób	180	1.183	430	1.048
90600	Wyroby ze szkła wszelkiego gatunku, ozdobne, oprócz osobno wymienionych, jako to: z wytrawieniami, matowaniami lub malowaniami wzorami malowidłami, emalją, złoceniem, srebrzeniem, ozdobami z pospolitych lub kosztownych materiałów	340	7.377	1.758	2.808
90710	Szkło w postaci łusek, kulek	—	—	—	—
90720	Soczewki do kieszonkowych lamp elektrycznych	362	983	—	—
90800	Gotowe naczynia do termosów, chociażby posrebrzane	1	79	—	—
90900	Szkiełka do zegarków	0	7	—	—
91000	Mozaika i sztuczne części składowe do mozaiki	—	—	—	—

(Dalszy ciąg na str. 3 okładki)

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok 1

Warszawa, 10 września 1935 r.

Nr. 7

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO”

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju zł. 1.50 kwartalnie. Od 1 czerwca do końca 1935 r. zł. 3.50 gr. Numer pojedynczy 30 gr.

Inż. Józef Peszel.

Dobór materiałów ogniotrwałych do pieców szklarskich.

III

C. Cegła szamotowa na sklepienia i ściany regeneratorów, rekuperatorów i kanałów.

Dobór gatunku cegły szamotowej na sklepienia i ściany regeneratorów, rekuperatorów i kanałów nie następuje większych trudności z tego względu, że w tych częściach pieców panuje temperatura stosunkowo niezbyt wysoka i cegła nie styka się z masą szklaną w takim stopniu, jak naprz.: bloki wannowe lub płyty ławowe. Wymienione części pieców narażone są na działanie gazu generatorowego, wtórnego nagrzanego powietrza, gazów spalinowych oraz pyłu z mieszanki surowców, który w czasie jej zasypywania do pieca jest unoszony przez gazy spalinowe i osiada w regeneratorach, rekuperatorach i kanałach.

W piecach donicowych, w których regeneratory lub rekuperatory położone są bezpośrednio pod trzonem pieca, zachodzi możliwość przedostawania się wewnątrz regeneratorów lub rekuperatorów płynnej masy szklanej przez fugi w sklepieniach. W takich wypadkach trzeba zwrócić specjalną uwagę, jak na jakość cegły przeznaczonej do wykonania sklepień, tak też i na sposób wykonania samych sklepień.

Na sklepienia regeneratorów i rekuperatorów należy stosować cegłę szamotową o wytrzymałości ogniowej 33—34 st. Segera. Cegła ta powinna posiadać możliwie najwyższy punkt zmiękczenia i jaknajmniejszą kurczliwość, dlatego też nie należy stosować cegły wysokozasadowej, a tylko cegłę o stosunkowo dużej

zawartości krzemionki. Struktura cegły nie powinna być zbyt gruboziarnista, lecz również i niezbyt drobnoziarnista i zwarta, a dobrana w ten sposób, by cegła stawiała należyty opór przenikaniu w pory płynnej masy szklanej i posiadała dobrą odporność na szybkie zmiany temperatury.

Wytrzymałość sklepień regeneratorów i rekuperatorów, znajdujących się bezpośrednio pod trzonem pieców donicowych, zależna jest nie tylko od jakości cegły szamotowej, lecz również od sposobu wykonania sklepień. Im łuk sklepienia jest większy, tem większą będzie mechaniczna wytrzymałość sklepienia, i tem trudniej w miejscach spajania cegieł przeciekać będzie płynna masa szklana. Do tych części pieców nie należy stosować cegły o wymiarach normalnych, a tylko kamienie fasonowe o większych wymiarach. Kamienie te muszą być nadzwyczaj szczelnie do siebie dopasowane i dotarte.

Na ściany regeneratorów i rekuperatorów można stosować cegłę o wytrzymałości ognia niższej, od cegły używanej na sklepienia, przyczem dla niżej położonych części ścian może być dobierany coraz niższy gatunek cegły, a zatem tańszy.

W praktyce nie zawsze uwzględnia się tę okoliczność, że im niżej części pieców są położone, tem na mniejsze działania termiczne i chemiczne są one narażone, a więc i mniejszym wymaganiom odpowiadać może materiał stosowany do budowy tych części pieców. Bardzo często na dolne części pieców szklar-

skich stosuje się materiał drogi tani, gdzie można z powodzeniem używać materiał tańszy.

Na górne części ścian regeneratorów i rekupe-ratorów można stosować cegłę wyłącznie o wymiarach normalnych o wytrzymałości ogniowej 32—33 st. Segera, — na środkowe 31—32 st. Segera i na dolne 29—30 st. Segera.

Struktura cegły do powyższych celów winna być gruboziarnista, a to w tym celu, by ściany regenera-torów posiadały dobrą odporność na szybkie zmiany temperatury i szybko wchłaniały ciepło gazów spali-nowych i oddawały je przy przejściu przez regenera-tory gazu generatorowego i wtórnego powietrza.

Tym samym warunkom odpowiadać powinna cegła używana do wypełniania regeneratorów. Cegła ta może być z powodzeniem wykonywana w hutach szklanych z odpadków szamotowych i surowej gliny ogniotrwałej, przyczem można jej przed użyciem nie wypalać, a wypełniać regeneratory cegłą w stanie su-rowym. Wypala się ona w regeneratorach stopniowo w miarę ich nagrzewania się.

Cegła fasonowa na rekuperatory wymaga bardzo starannego i umiejętnego wykonania. W celu osiągnięcia należytej regeneracji ciepła gazów spalinowych, cegły i płyty rekuperatorowe wykonywane są o ścian-kach bardzo cienkich i dlatego posiadać muszą wy-soką wytrzymałość mechaniczną, należytą odporność na szybkie zmiany temperatury, i nie powinny zmie-niać swej objętości.

Cegła i płyty rekuperatorowe wykonane z nie-odpowiedniego materiału lub w sposób nieodpowiedni mogą w czasie pracy pękać, a w miejscach spajania cegieł i płyt — tworzyć się większe szczeliny, wów-czas rekuperatory pracować będą wadliwie, gdyż przez miejsce uszkodzone i szczeliny gaz generatorowy lub wtórne powietrze, omijając piec, przedostawać się bę-dzie krótszą drogą do komina.

Wymagania stawiane cegle i płytom rekupera-torowym są zbliżone do wymagań stawianych cegle i płytom używanym do pieców muflowych. Ponieważ piece muflowe mają bardzo szerokie zastosowanie w przemyśle ceramicznym, fabryki szamotowe posia-dają odpowiednie doświadczenie w ich produkcji, a za-tem są w możności wykonywać w odpowiednim ga-tunku cegłę fasonową i płyty rekuperatorowe do pieców szklarskich.

Na sklepienia kanałów gazowych i powietrznych, położonych poza obrębem pieców, może być używany najlepszy gatunek cegły ogniotrwałej o wytrzymałości termicznej około 28 st. Segera. Ściany tych kanałów i ich trzon mogą być budowane z dobrej cegły czer-wonej. Przy odpowiedniej konstrukcji pieców i nale-żytej regeneracji ciepła gazów spalinowych, tempera-tura w przewodach gazowych i powietrznych poza

obrębem pieca jest tak niska, że dobra cegła czer-wona, użyta do ich budowy, wykazuje dostateczną wytrzymałość.

D. Cegła dynasowa.

Cegła dynasowa, jak wiadomo, posiada odmienne od cegły szamotowej właściwości. Przedewszystkiem cegła dynasowa różni się od cegły szamotowej tem, że przy długotrwałem działaniu wysokiej temperatury (do 1750°) nie zmniejsza się jej objętość, a raczej w bardzo niewielkim stopniu zwiększa się. Dzięki tej właściwości, oraz bardzo wysokiej wytrzymałości o-gniowej (35 st. Segera), cegła dynasowa jest pierwszo-rzędnym materiałem na sklepienia pieców przemysło-wych, pozwala bowiem na wykonywanie sklepień o bardzo niewielkim łuku i wyklucza możliwość ich zapadnięcia się podczas pracy pieców.

Cegłę dynasową używa się na główne sklepie-nia (kapy) pieców wannowych i donicowych, sklepie-nia i ściany palników wanień oraz pieców donico-wych z górnym płomieniem, jak również na te części pieców szklarskich, które nie stykają się bezpośrednio z płynną masą szklaną, a znajdują się pod stałym działaniem płomienia.

Cena cegły dynasowej o wymiarach normalnych, prostokątnej, klinowej i wiążącej, nie jest wyższa od cegły szamotowej w dobrym gatunku i dzięki temu przy budowie pieców szklarskich cegłę dynasową można stosować wszędzie, gdzie właściwości cegły dynasowej są bardziej pożądane od właściwości cegły szamotowej.

Wyrób fasonowej cegły dynasowej o większych wymiarach jest trudniejszy i kosztowniejszy, aniżeli takiej cegły szamotowej, dlatego też cena dużych bloków, płyt i kształtowej cegły dynasowej jest do-syć wysoka, a wskutek tego zastosowanie ich przy budowie pieców szklarskich jest dosyć ograniczone.

Należy zaznaczyć, że cegła dynasowa posiada znacznie mniejszą od cegły szamotowej odporność na raptowne zmiany temperatury. Cegła dynasowa, po długotrwałej pracy w wysokiej temperaturze i ostyg-nięciu do kilkunastu stopni, łatwo pęka i kruszy się i wskutek tego przy przebudowie i remoncie pieców tylko niewielka część cegły dynasowej, będącej cho-ciażby krótki okres czasu w pracy, może być ponow-nie użyta, natomiast odsetek niezdatny do użytku cegły szamotowej w analogicznych warunkach jest znacznie mniejszy. Okoliczność ta powinna być brana pod uwagę przy wyborze jednego lub drugiego rodzaju cegły i porównywania ich skutków.

Ze względu na małą odporność cegły dynasowej na częste i raptowne zmiany temperatury nie należy jej stosować do pieców o często przerywanym ruchu, jak naprz. pieców do wypalania donic.

E. Zaprawy ogniotrwałe.

Do spajania cegły ogniotrwałej używa się zapraw, składających się zwykle z drobno mielonego szamotu, zmieszanego w odpowiednim stosunku z mączką z ogniotrwałej plastycznej glinki. Fabryki szamotowe dla różnych gatunków cegły sporządzają odpowiednie zaprawy.

Przy wyborze zapraw do spajania bloków wannowych, płyt tarowych i cegły szamotowej należy zwrócić uwagę: 1) na odporność ogniową zaprawy, która nie powinna być niższa od wytrzymałości ogniowej materiału, z którego ma być użyta; 2) na rodzaj przemianu, który powinien być tak drobny, by można było osiągnąć jaknajszczelniejsze spajanie bloków i płyt; oraz 3) na kurczliwość zaprawy, która nie powinna występować w takim stopniu, by pod działaniem wysokiej temperatury mogło nastąpić rozluźnienia się muru.

Podczas normalnej pracy pieców szklarskich bloki i płyty szamotowe oraz zaprawa szamotowa kurczą się w pewnym stopniu i wskutek tego w miejscach spajania powstają mniej lub więcej szerokie fugi. By temu w pewnym stopniu zapobiec, można stosować zaprawę składającą się z używanego przez huty

szklane do wyrobu szkła białego czystego piasku kwarcowego, zmieszanego w odpowiednim stosunku z drobno zmieloną plastyczną gliną ogniotrwałą (3 do 4 części piasku, 1 część gliny na masę). Zaprawa taka przy wysokiej temperaturze powiększa swą objętość i przeciwdziała wskutek tego rozluźnianiu się kurczących się płyt i bloków szamotowych.

Wytrzymałość ogniową zaprawy z białego czystego piasku kwarcowego i dobrej gliny ogniotrwałej okazała się w praktyce wystarczająca i dlatego stosowanie takiej zaprawy przy budowie pieców szklarskich jest bardzo rozpowszechniane.

Do budowy głównych sklepień pieców wannowych i donicowych jest wskazane stosowanie wyłącznie zaprawy przygotowanej przez fabrykę z której jest sprowadzana cegła dynasowa, gdyż tylko wtedy można mieć należyłą gwarancję, że zaprawa zachowywać się będzie podczas pracy pieca w sposób zupełnie identyczny, jak i cegła dynasowa. Zaprawa niewłaściwa powodować może zbytne rozszerzanie się i podnoszenie się sklepień podczas pracy pieca, szybsze stapianie się zaprawy i zanieczyszczanie wskutek tego masy szklanej.

(Koniec).

Skarbowość, podatki i cło.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 sierpnia 1935 r.

o pobieraniu ceł przez urzędy celne w biletach Banku Polskiego i polskich monetach zdawkowych oraz o uchyleniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 lipca 1935 r.

Na podstawie art. 8 ust. 6, 16, 133 i 135 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 roku o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 610) zarządzam co następuje:

§ 1. § 7 ust. 1 przepisów wykonawczych z dn. 9 października 1934 r. do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 820) otrzymuje brzmienie następujące:

„We wszystkich urzędach celnych położonych na polskim obszarze celnym cło pobiera się w biletach Banku Polskiego i polskich monetach zdawkowych”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 9 sierpnia 1935 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 18 lipca 1935 roku w sprawie ostatecznej odprawy celnej przywózowej i odprawy warunkowej przywózowej towarów dostawianych do urzędów celnych położonych w okręgu Dyrekcji Ceł w Gdańsku (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 341).

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki.*

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 sierpnia 1935 r. L. D. IV. 20398/2/35

w sprawie upoważnienia Dyrekcji Ceł i Urzędu Celnego w Gdyni do zarządzenia zwrotów różnicy należności celnych powstałej wskutek dodatkowego zastosowania cła zniżonego lub zwolnienia od cła.

Przy dodatkowym przyznawaniu zniżek celnych lub zwolnień od cła na podstawie pozwoleń Ministra Skarbu, udzielanych w myśl odpowiednich postanowień taryfy celnej przywózowej albo rozporządzeń, wydanych na mocy art. 23 ust. 1 lit. a) prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 610 z 1933 r.), zachodzi potrzeba zarządzenia zwrotów różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a temi, które przypadają na zasadzie wspomnianych pozwoleń.

W związku z tem zarządza się, co następuje:

1) Do wydawania zarządzeń w sprawie zwrotów różnicy należności celnych, które to zwroty zastrzeżone są na mocy istniejących przepisów kompetencji Ministra Skarbu, upoważnione są Dyrekcje Ceł i Urząd Celny w Gdyni, jeżeli:

a) w podaniu strona prosi wyłącznie o zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a temi, które przypadają na zasadzie powołanego w podaniu pozwolenia Ministra Skarbu na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła,

b) podanie o zwrot różnicy należności celnych strona złożyła w ciągu 30 dni od daty wydania pozwolenia Ministra Skarbu na zastosowanie zniżki celnej

lub zwolnienie od cła w myśl rozporządzenia, opartego na podstawie art. 23 p. 1 lit. a Prawa Celnego, względnie w ciągu 30 dni, licząc od daty uiszczenia należności celnych — jeżeli chodzi o pozwolenie wydane na podstawie postanowień Taryfy Celnej,

c) z zestawienia daty powołanego o pozwoleniu Ministra Skarbu podania strony o przyznanie niższej lub zwolnienia od cła z datą zgłoszenia do odprawy celnej przywózowej wynika, że podanie to zostało wniesione przed zgłoszeniem towaru do odprawy celnej,

d) towar zgłoszony był do odprawy celnej i opłacony cłem w czasie kiedy w myśl obowiązujących przepisów strona mogłaby korzystać z cła zniżonego lub zwolnienia od cła, gdyby uzyskała odpowiednie pozwolenie Ministra Skarbu,

i e) stwierdzona została tożsamość towaru odprawionego ostatecznie i tego towaru, do którego odnosi się pozwolenie Ministra Skarbu, jak również zachowane zostały inne warunki postanowione w odnośnym pozwoleniu.

2) O ile w pozwoleniu Ministra Skarbu na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła została zarządzona kontrola celna, to w takich przypadkach wymieniony w p. 1 zwrot różnicy należności celnych może być zarządzony po uprzednim przeprowadzeniu tej kontroli i stwierdzeniu, że dany towar został użyty do właściwego celu stosownie do warunków podanych w pozwoleniu, jeżeli zaś chodzi o maszyny i aparaty, — że zostały one zainstalowane i uruchomione w przedsiębiorstwie wskazanym w pozwoleniu.

3) Podanie stron, dotyczące wyłącznie zwrotu różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a temi, które przypadają na zasadzie powołanego w podaniu pozwolenia Ministra Skarbu (pkt. 1 a), Urzędy Celne z wyjątkiem Urzędu Celnego w Gdyni winny kierować do właściwych Dyrekcyj Ceł.

4) Gdyby zastosowanie niniejszego zarządzenia do poszczególnych spraw nasuwało jakiegokolwiek wątpliwości, Dyrekcje Ceł i Urząd Celny w Gdyni winny sprawy te przedstawiać do decyzji Ministerstwa Skarbu.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje do odwołania.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki.*

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 17 lipca 1935 r. L. Dz. IV. 17661/3/35

w sprawie zwalniania od ograniczeń przywózowych drobnych ilości towarów niestanowiących przedmiotu zbytku.

Na zapytanie jednej z Dyrekcyj Ceł, jakie towary należy uważać za przedmioty zbytku w rozumieniu § 27 ust. 1-c przepisów wykonawczych do prawa celnego, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, do przedmiotów o charakterze zbytkowym w rozumieniu § 27 ust. 1-c przepisów wykonawczych do prawa celnego należy zaliczyć: skóry futrzane cenne, koronki i hafty, perfumy, biżuterję prawdziwą, kamienie szlachetne i półszlachetne oraz wyroby z nich, perły prawdziwe, wyroby z metali szlachetnych oraz towary objęte grupą 89 taryfy celnej, wykonane z materiałów kosztownych lub z dodatkiem takich materiałów.

Zastępca Dyrektora Departamentu:

(—) *R. Kurnatowski,*
Naczelnik Wydziału.

z dnia 22 sierpnia 1935 r. L. D. IV. 18008/2/35

w sprawie obliczania stawek celnych konwencyjnych dla szkła taflowego polerowanego, szlifowanego, grubości 5 mm i mniej (poz. 915 t. c.).

Wobec wątpliwości, jakie powstały w Urzędach Celnych co do stosowania stawek celnych konwencyjnych dla szkła taflowego szlifowanego, polerowanego, grubości 5 mm i mniej, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że wysokość stawek konwencyjnych dla tego szkła należy obliczać przez zwiększenie o 25% (stosownie do postanowień poz. 915 t. c.) stawek konwencyjnych, przewidzianych w traktacie handlowym polsko-czechosłowackim z dnia 10.II 1934 r. dla szkła taflowego nieszlifowanego, niepolerowanego w poz. 913 t. c. W ten sposób bowiem otrzymujemy dla tego szkła niższe stawki, niż gdybyśmy stosowali stawki konwencyjne, podane w traktacie handlowym polsko-czechosłowackim w poz. 915.

Przykład obliczenia stawki konwencyjnej dla szkła taflowego szlifowanego, polerowanego, grubości 5 mm i mniej, o powierzchni powyżej 0,25 do 0,5 m².

Stawka konwencyjna dla szkła taflowego o podanych wymiarach nieszlifowanego, niepolerowanego, przewidziana w poz. 913 p. 1 lit. „b”, wynosi 30 zł.

Dodatek 25%, przewidziany w pozycji 915 dla szkła taflowego szlifowanego, polerowanego, obliczony od stawki konwencyjnej, przewidzianej w poz. 913 p. 1 lit. „b” wyniesie 7 zł 50 gr., a więc stawka konwencyjna dla szkła taflowego szlifowanego, polerowanego, grubości 5 mm i mniej, o powierzchni od 0,25 do 0,5 m², wyniesie 30 zł + 7 zł 50 gr = 37 zł 50 gr.

Jeżeli natomiast chodzi o szkło taflowe szlifowane, polerowane, również matowane, grubości powyżej 5 mm, to dla tego szkła należy stosować stawki konwencyjne, podane dla poz. 915 t. c. w traktacie handlowym z Czechosłowacją i powtórzone w tej samej wysokości w układzie dodatkowym do traktatu handlowego z Unją Ekonomiczną Belgijsko-Luksemburską z dnia 12.V. 1934 r., gdyż stawki te są takie same, jakieby się otrzymało przez zwiększenie o 25% stawek konwencyjnych, podanych dla poz. 914 t. c.

Dyrektor Departamentu:

(—) *St. Fr. Królikowski.*

W SPRAWIE BONIFIKAT I RABATÓW UDZIELANYCH ODBIORCOM W NOWYM ROKU KALENDARZOWYM ZA ROK UBIEGŁY.

Poniżej podajemy treść wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 23 marca 1933 r. L. rej. 9839/30 w sprawie uwzględnienia bonifikat i rabatów udzielanych odbiorcom w nowym roku kalendarzowym za rok ubiegły.

„Jeśli przedsiębiorstwo przyznaje odbiorcom określone procentowe zniżki (rabaty) od podstawowej ceny w zależności od ilości pobranego towaru, to obrót podatkowy stanowi jedynie przychód brutto po strąceniu rabatów, przyczem bez znaczenia jest okoliczność, że wysokość tego przychodu może być ustalona dopiero po upływie okresu podatkowego i że rabaty

są przyznawane nie przez przedsiębiorstwo bezpośrednio, lecz przez jego biuro sprzedaży oraz na jakich zasadach jest oparte ich obliczanie.

„W myśl art. 5 p. 7 ustawy z 15 lipca 1925 r. o podatku przemysłowym poz. 550 Dz. Ust. za obrót, podlegający opodatkowaniu w przedsiębiorstwach przemysłowych, wydobywających lub przetwarzających surowce, albo produkujących wyroby z wydobytych lub zakupionych na własny rachunek materiałów, uważa się sumę przychodu brutto za surowce, półfabrykaty i gotowe wyroby, tak sprzedane za gotówkę, jak i wymienione lub sprzedane na kredyt.

„Z treści tego przepisu wynika zatem, że za przychód brutto powinno się uważać ekwiwalent, przypadający sprzedającemu z tytułu dokonanej transakcji, przyczem w wypadku, kiedy strony, zawierające umowę kupna-sprzedaży, umówiły się o cenę niższą od zwyczajnej, ogólnie sprzedającego stosowanej, zasadniczej, czy też podstawowej, wspomnianym ekwiwalentem, a tem samem obrotem podatkowym, będzie tylko ta niższa cena. To opuszczenie z ceny jest bowiem niczem innem, jak tylko bonifikatą przez którą normalna cena się zmniejsza. Nieistotnem jest przytem, czy w księgach handlowych figuruje wpływ za towar w pierwotnej wysokości, a bonifikata jest przeprowadzona po stronie debetowej. Obojętne jest również, czy bonifikaty zostały udzielone przez spółkę wprost, czy za pośrednictwem biura sprzedaży i na jakich zasadach było oparte obliczenie bonifikat, przez to bowiem nie zmieni się charakter bonifikacji; ważne jest natomiast, czy te bonifikaty nastąpiły rzeczywiście i jaka suma w rezultacie wpłynęła do przedsiębiorstwa za sprzedany towar po potrąceniu bonifikat, suma ta bowiem jest tą sumą sprzedażą, która stanowi obrót.

„W tym względzie zresztą N. T. A. m. i. w wyroku z dn. 26 września 1930 roku L. rej. 3986/28 w sprawie Towarzystwa Elektryczności w Warszawie orzekł i uzasadnił, że w wypadku, gdy przedsiębiorca z umowy przyznaje odbiorcom określone procentowe zniżki (rabaty) od podstawowej ceny w zależności od ilości pobranego towaru, to obrotem podatkowym jest jedynie przychód brutto po potrąceniu rabatów bez względu na to, że wysokość tego przychodu nie może być ustalona inaczej, jak po upływie okresu obliczeniowego. Na motywy tego wyroku N. T. A.

powołuje się w niniejszej sprawie w myśl § 57 swego regulaminu poz. 968 32 Dz. Ust. R. P.

Jeśli przeto władza pozwana nie potrąciła sumy 76.000 z podstaw wymiaru jedynie na tej podstawie, że sumy tej nie uznała za bonifikatę, ponieważ została udzielona przez biuro sprzedaży, a nie przez spółkę i że wysokość bonifikacji była uzależniona nie od ilości sprzedanych przez spółkę towarów, lecz od innych czynników, to takie niewyłączenie sprzeciwia się art. 5 p. 7 i ustęp końcowy powołanej ustawy, wobec czego N. T. A. zaskarżone orzeczenie uchylił”.

SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ A WYMIAR PODATKU DOCHODOWEGO ZA ROK PODATKOWY 1935.

Przy badaniu zeznań o dochodzie złożonych przez *spółki z ograniczoną odpowiedzialnością* dla wymiaru podatku dochodowego za rok podatkowy 1935, a rozpatrywanych obecnie przez władze skarbowe, natrafiają często urzędy skarbowe na zeznania o dochodzie złożone przez te spółki na podstawie *bilansu niezatwierdzonego przez zebranie udziałowców*.

W wypadkach takich władze skarbowe wzywają władze spółki do usunięcia w wyznaczonym terminie wątpliwości co do prawdziwości złożonego zeznania przez przedstawienie protokołu walnego zebrania udziałowców, zatwierdzającego bilans oraz rachunek strat i zysków. Wątpliwości jakie nasuwają się władzy wymiarowej, wynikają właśnie z tego, że wykazany przez spółkę zysk *nie został zatwierdzony przez władze spółki*.

W razie *niezłożenia* przez *spółkę omawianego protokołu zatwierdzającego sprawozdanie roczne*, wymiar podatku nastąpić może *z pominięciem ksiąg handlowych*, przyczem wyniki badania ksiąg handlowych przedsiębiorstwa, traktowane są jedynie jak jeden z materiałów informacyjnych. Z przyczyn powyższych, należy na wezwanie władzy skarbowej wymieniony protokół dołączyć i złożyć bezwzględnie w urzędzie skarbowym, by *nie dopuścić do ustalenia dochodu odmiennie od złożonego zeznania i z pominięciem ksiąg handlowych*.

K o m u n i k a c j a.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÁ KOMUNIKACJI

z dnia 6 sierpnia 1935 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych”.

Na podstawie art. 4, pkt. 8 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 580) w brzmieniu, nadanem mu rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 października 1930 roku, zmieniającem i uzupełnia-

jącem przepisy ustawy z dnia 12 czerwca 1924 roku o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 76, poz. 599). oraz na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567) zarządzam, co następuje:

§ 1. W „Regulaminie przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 21 września 1931 roku (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 721), zmienionym rozporządzeniami Ministra Komunikacji z dnia 25 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 822), z dnia 20 kwietnia 1933 r. (Dz. U. R. P.

Nr. 28, poz. 239) oraz z dnia 27 czerwca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 307) wprowadza się następujące uzupełnienie:

w § 19 dodaje się jako punkt 9:

„9. Kolej żelazna może zakazać obciążania zaliczeniami i zaliczkami w gotowiznie przesyłek, prze-

znaczonych do pewnego ściśle określonego obszaru sieci kolejowej”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji:

(—) *M. Butkiewicz.*

K r o n i k a

POSIEDZENIE RADY ZWIĄZKU.

W dniu 24 września r. b. o godz. 17-iej odbędzie się w lokalu Związku Hut Szklanych w Polsce przy ul. Traugutta 3

Posiedzenie Rady Związku

na którym omawiana będzie sprawa zmiany Statutu i organizacji eksportu.

ZEBRANIE INAUGURACYJNE ZWIĄZKU IZB PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

W dniu 2 sierpnia r. b. odbyło się w Warszawie pierwsze ogólne zebranie Związku Izb Przemysłowo-Handlowych R. P.

Na zebranie przybyli: Minister Przemysłu i Handlu p. Floyar-Rajchman w towarzystwie Wiceministra p. Doleżala i dyrektora Biura Inspekcji p. płk. Kwiatka oraz przedstawiciele wszystkich Izb Przemysłowo-Handlowych w osobach prezesów wzgl. zastępujących ich wiceprezesów.

W wyniku przeprowadzonych wyborów do prezydium Związku powołani zostali na okres dwóch lat: prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, b. min. p. Czesław Klamer — jako prezes Związku, prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu p. inż. Zygmunt Sowiński — oraz prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni p. Stanisław Tor — jako wiceprezesi Związku.

W ramach powyższego posiedzenia p. Minister Przemysłu i Handlu zapoznał obecnych z najbliższymi celami, których realizacji Rząd oczekuje ze strony Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, zwłaszcza w dziedzinie organizacji i popierania eksportu oraz w dziedzinie podniesienia poziomu gospodarczego kraju.

W SPRAWIE UKŁADU HANDLOWEGO Z WŁOCHAMI.

Według doniesień prasy, układ z Włochami ma być wkrótce podpisany. Jak się jednak dowiadujemy, delegacja polska walczy z Włochami jeszcze o szereg pozycji, co do których nie osiągnięto ostatecznego porozumienia. Tem się tłumaczy, że narazie transakcje z Włochami są wstrzymane, a **Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego nie radzi angażować się w eksporcie do Włoch przed zawarciem układu.**

W SPRAWIE ZWROTU WADJÓW PRZY PRZETARGACH.

W sprawie zwrotu wadów przy przetargach Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyjaśnia, że w wypadkach dopuszczania się przez niektóre urzędy bądź też instytucje przetrzymywania zwrotu wadów, należy kierować zażalenia do właściwej instancji nadrzędnej.

„BEZPIECZEŃSTWO I HIGJENA PRACY“.

Wychodzące od 1933 roku czasopismo „Bezpieczeństwo i Higjena Pracy” dawn. Przegląd Fabryczny jest poświęcone walce z wypadkami przy pracy i higienie przemysłowej.

Biorąc pod uwagę, iż czasopismo to pozostaje w ścisłym kontakcie z utworzonym „Kołem Inżynierów Bezpieczeństwa Pracy” przy Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie oraz ma za zadanie inicjowanie badań i produkcji w zakresie urządzeń technicznych mających na celu usunięcie przyczyn wypadków przy pracy i chorób zawodowych — zaznajomienie się z problemami poruszonymi na łamach tego czasopisma, może być bardzo pożyteczne dla organizacji przemysłowych i dla poszczególnych przedsiębiorstw. Prenumerata roczna wynosi zł. 10.— półroczna zł. 6.— Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Żórawia 27/35 skrz. poczt. 709. Konto w P. K. O. 27.555.

W SPRAWIE USTALANIA TERMINÓW WPŁAT DOKONYWANYCH NA RACHU- NEK UBEZPIECZALNI NA P. K. O. LUB PRZEKAZAMI PŁATNICZEMI.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych okólnikiem Nr. 62/35 z dnia 10. IV. 1935 r. wyjaśnił wszystkim Ubezpieczalniom Społecznym, że przy wpłatach, dokonywanych przez strony bądź to przekazem, bądź to przez P. K. O. lub banki, należy uważać za datę zapłaty składek datę dokonania wpłaty, wskazaną na dowodach wpłaty.

POLSCY EKSPORTERZY.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie wydała drukiem książkę zawierającą na wstępie spis artykułów eksportowanych z Polski, a następnie firmy eksportujące, ułożone alfabetycznie, według artykułów, których eksportem się zajmują. Książka ta jest wydana w językach: angielskim, francuskim, hiszpańskim i niemieckim.

Wiadomości z zagranicy

BELGJA. Nadzwyczajne zebranie akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Towarzystwa Południowo-Polskich Hut Szklanych, siedziba w Brukseli.

Na nadzwyczajnym zebraniu akcjonariuszy w dniu 16-go maja r. b. postanowiono zmniejszyć kapitał zakładowy Towarzystwa z 28.105.000 Frs. belg. do 20.797.000 Frs. belg. przez zwrot akcjonariuszom 65 Frs. belg. na każdą z 112.420 akcji. Wartość nominalna akcji z 250 Frs. belg. została zmniejszona do 185 Frs. belg.

XV Międzynarodowy Kongres Chemii Przemysłowej

W Brukseli odbył się między 22—28 sierpnia r. b. XV Międzynarodowy Kongres Chemii Przemysłowej. Przewodniczącym sekcji 8-ej, obejmującej szklarstwo, był p. Gilard dyr. techn. hut szklanych w Val-St. Lambert. Wygłoszone zostały następujące referaty:

- 1) Nowoczesne stosowania chemii koloidalnej, przez prof. R. Dubrissay z Paryża,
- 2) Wytwarzanie wysokich temperatur przez prof. G. Ribaud z Paryża,
- 3) Chemia wysokich temperatur, przez prof. Otto Ruff z Wrocławia.

Podczas kongresu odbyły się liczne wycieczki do niektórych zakładów przemysłowych Belgii.

Porozumienie w galanteryjnym przemyśle szklanym.

Dotychczasowe wysiłki w kierunku utworzenia kartelu galanteryjnych hut szklanych spełżyły na niczem. Ostatnio, na skutek interwencji rządu, powołana została do życia organizacja, mająca na celu unormowanie cen i kontrolę produkcji galanteryjnych hut szklanych. W porozumieniu z Ministerstwem Gospodarstwa powstała komisja taryfowa dla ustalania sprzedażnych cen na rynku wewnętrznym i cen eksportowych. Zostały również ustalone subsydia dla poszczególnych hut. Wiele hut wstrzymało produkcję i otrzymuje odszkodowanie od kartelu.

Kartel hut szkła taflowego.

25 belgijskich hut taflowych utworzyło kartel krajowy, który ma za zadanie unormować produkcję, sprzedaż i ceny szkła taflowego w tej liczbie 17 hut, które chwilowo były nieczynne, zostały zupełnie unieruchomione i otrzymują odszkodowanie od kartelu.

BRAZYLJA. Uzupełnienie przepisów dewizowych.

Poselstwo Rzeczypospolitej Polskiej w Brazylii zawiadamia, że dnia 28.VI.1935 r. zostały uzupełnione obowiązujące w Brazylii przepisy w sprawie obrotu dewizami. W związku z tem banki będą obecnie upoważnione do sprzedaży i przekazywania dewiz m. in. i na płatności z tytułu importu zagranicznego do Brazylii.

Przekazy mogą być skuteczne jedynie jako imienne zlecenia listowne lub telegraficzne.

Przepisy przewidują również obroty dewizowe w związku z importem i eksportem oraz operacje dewizowe z krajami blokującymi R-ki brazylijskie. Wytyczne brazylijskiej polityki dewizowej w zakresie im-

portu z zagranicy t. j. zarządzenia z dn. 11.II, 13.III i 17.VI. r. b. nie podlegają zasadniczym zmianom.

Zarządzenia powyższe, kępujące w pewnym stopniu obrotu dewizowe, wydane zostały w interesie obrotów dewizowych, wynikających z transakcyj importowo-eksportowych. Mają one na celu, by istniejący zapas dewiz służyć mógł w pierwszej linii na pokrycie zobowiązań importowych Brazylii. Zaostrzenia te są tem samem w interesie Polski. Tutejsze sfery handlowe przypuszczają bowiem, że dzięki tym zaostrzeniom uniknie się powstania nowych należności zamrożonych.

BRYTYJSKIE WYSPY MALAJSKIE. Import wyrobów szklanych w 1934 r.

W 1934 przywieziono na wyspy Malajskie następujące gatunki szkła przez poszczególne kraje:

	Kraje Europejskie \$	Anglia \$	Japonia \$
Szkło taflowe	56.172	15.610	49 001
" lustrzane	44.364	5.598	1.440
" butelkowe	45.858	39.852	108.290
" stołowe	37.153	20.941	302.525
" różne	42.250	65.161	56.273

CZECHOSŁOWACJA. Ostrza (klingi) dla brzytw ze szkła.

Czechosłowacki przemysł szklany przeprowadził próby wyrobu ostrzy szklanych dla brzytw z dodatnim wynikiem. Ostrza te, pomimo elastyczności, są bardzo twarde. Główną ich zaletą jest niska cena, wkrótce artykuł ten wprowadzony zostanie na rynek.

ESTONJA. Produkcja szkła szlifowanego.

Jedyna w kraju mechaniczna huta szkła taflowego w Jarvakandi, produkująca szkło według systemu Fourcault, rozszerzyła swą produkcję przez wprowadzenie działu szkła szlifowanego.

HISZPANJA. Budowa nowej huty szklanej.

Rozpoczęto budowę huty szklanej w Lodio. Huta jest finansowana przez kapitały hiszpańskie i belgijskie. Kierownictwo robót znajduje się w rękach techników belgijskich. Koszty budowy obliczone są na 10.000.000 pesetów. Uruchomienie ma nastąpić w roku 1936.

IRLANDJA. Nowa taryfa celna.

Z dniem 15-go maja r. b. wprowadzono nową taryfę celną na:

szkło taflowe wszelkiego rodzaju, szkło stołowe i ornamentowe oraz butelki i naczynia szklane w wysokości 10% ad valorem

ŁOTWA. Zmiana taryfy celnej na szkło taflowe.

W łotewskiej taryfie celnej wprowadzono następującą zmianę:

	Stawka za 1 kg. Łat.	
	Maxim.	Minim.
a) przy powierzchni do 9.000 m ²	0.40	0.20
b) " " od 9.000 m ² do 18.000 m ²	0.60	0.30
c) " " od 18.000 m ² i wyżej	1.00	0.50

NIEMCY. Eksport wyrobów szklanych do Grecji i Bułgarii.

Eksport wyrobów szklanych do Grecji wyniósł w pierwszym kwartale 1935 r. 279.000 RM., do Bułgarii w tymże okresie 277.000 RM.

NIEMCY. Sytuacja w przemyśle taflowym.

Eksport szkła taflowego wyniósł w roku 1934 3,5 milj. RM. wobec 3,2 milj. RM. w r. 1933. Sprzedaż na rynku wewnętrznym wyniosła 20 milj. RM. w r. 1934 wobec 14 milj. RM. w roku 1933. Niemiecki przemysł taflowy odczuwa silną konkurencję na rynkach zagranicznych ze strony przemysłu belgijskiego i czeskiego. Na rynku holenderskim wzmożła się konkurencja szkła sowieckiego. Niemieckie huty szklane zawarły z Anglią umowę na przeciąg jednego roku, dotyczącą sprzedaży szkła taflowego na rynku angielskim.

STANY ZJEDN. AM. PÓŁN. Import wyrobów szklanych

	w dolarach	
	w r. 1934	w r. 1933
Szkło taflowe	91.000	161.000
Szkło lane	114.000	80.000
Lustra	80.000	140.700
Butelki i naczynia szklane	700.100	632.500
Przyrządy naukowe	246.800	250.700
Szkło oświetleniowe	188.600	185.400
Różne szkło dmuchane	1.669.000	1.238.000
Szkło prasowane	116.200	126.200
Różne wyroby ze szkła	783.200	535.400
Lunety	92.300	41.200
Różne instrumenty optyczne	567.600	358.700

SZWAJCARJA. Elektryczne piece szklarskie.

Projekt przewiduje budowę jednego lub dwóch pieców wannowych małych wymiarów dla jednej maszyny Fourcault. Produkcję roczną ustala się na 400.000 ² rocznie.

Przeprowadzono na 3 tonnowym piecu próby wykazały znaczną wyższość techniczną i ekonomiczną elektrycznych pieców wannowych.

TURCJA. Uruchomienie huty w Pascha-Bagscha.

Nowopowstała huta w Pascha-Bagscha z kapitałem 1,2 milionów funtów tureckich rozpoczęła swą produkcję uruchamiając dwa piece.

Produkcja obejmuje butelki monopolowe, do wód mineralnych i wody kolońskiej, kałamarze, szkło apteczne i t. d. Trzeci piec, przeznaczony na galanterię szklaną, szkiełka do lamp naftowych i t. d., ma być niebawem uruchomiony.

WĘGRY. Import i eksport wyrobów szklanych w roku 1934.

Import wyrobów szklanych wyniósł w roku 1934 34.807 quintali, wartości 2.687.000 pengö. Wśród importowanych wyrobów najważniejsze pozycje zajmują: Szkło lane specjalne 9.219 quintali wart. 263.000 pengö
 „ butelkowe 7.798 „ „ 302.000 „
 Baloniki do żarówek 4.375 „ „ 907.000 „
 Szkło lane surowe 3.273 „ „ 78.000 „

Eksport szkła w roku 1934 wyniósł 12.496 quintali wartości 810.000 pengö. Artykułem ekspor-

towym jest przeważnie galanteria szklana wszelkiego rodzaju.

WŁOCHY. Budowa nowych hut.

Jak donoszą komisarz do rozbudowy przemysłu przyjął od przemysłowców szklanych zgłoszenia na budowę czterech nowych hut.

Z. S. R. R. Szkło taflowe.

W roku 1934 uruchomiono w Homlu pierwszą serię 25 maszyn Fourcault (2 piece), a w roku 1935 ma być uruchomiona druga serja 25 takich samych maszyn. W Gorkim (Niżnij-Nowgorod) uruchomiono w roku 1934-24 maszyny Fourcault, w roku 1935 ma być uruchomiona druga serja nastawiona na produkcję szkła „Triplex“ w ilości 400.000 m² rocznie. W Lysycańsku (huta Proletarij — Zagłębie Donieckie) zaczęto budowę 4 wanień po 13 maszyn Fourcault każda. Rozpoczęto również budowę hut koło Aschabadu i w Wierchnieudińsku na 6 maszyn każda.

Ogółem w roku 1935 pracować ma w Rosji 265 maszyn Fourcault, co winno dać produkcję około 75.000.000 m² rocznie szkła biorąc za podstawę szkło 2 m/m.

BILANSE HUT SZKLANYCH (SPÓŁEK AKCYJNYCH)

Huta Szklana Feniks, Spółka Akc. w Piotrkowie

Bilans za 1934 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty (plac) zł 65.505.00; Budynki fabryczne, gospodarcze i mieszkalne zł 390.776.17; Maszyny i urządzenia techniczne zł 94.270.66; Formy żelazne zł 14.999.18; Inwentarz zakładowy żywy zł 1.295.00; Inwentarz zakładowy martwy (ruchomości) zł 360.22; Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 1.580.02; Papiery procentowe (Pożyczka Narodowa) zł 2.400.00; Weksle w portfelu zł 1.200.00; Materiały, półfabrykaty i wyroby gotowe (remanenty) zł 232.410.59; Dłużnicy (korespondenci) zł 188.047.48; Straty i zyski (strata za 1934 r.) zł 17.009.27; Razem zł 1.009.853.59.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy (akcyjny) zł 420.000.00; Kapitał rezerwowy (specjalny) zł 824.50 (saldo z 1933 r. zł 194.61, dopisano w 1934 r. zł 629.89); Kapitał amortyzacyjny zł 188.899.46 (saldo z 1933 r. zł 157.150.46, dopisano w 1934 r. zł 31.749.00; Zobowiązania: Akcepty zł 18.850.00; Wierzyciele (Korespondenci) zł 94.698.42; Pożyczki długoterminowe zł 143.599.07; Pożyczki krótkoterminowe zł 22.410.00; Sumy przechodnie zł 12.572.14; Razem zł 1.009.853.59.

Rachunek strat i zysków.

WINIEN. — Ogólne koszty produkcji zł 411.472.83; Amortyzacja budynków, maszyn urządzeń i form żelaznych zł 31.749.00; Razem zł 443.221.83.

MA. — Dochód brutto, uzyskany ze sprzedaży towarów zł 426.212.56; Strata za 1934 r. zł 17.009.27; Razem zł 443.221.83.

Huta Szklana Tłuszcz w Tłuszczu Spółka Akcyjna

BILANS na 31 grudnia 1934 r.

AKTYWA: Nieruchomości zł. 155.987.87; Ruchomości zł. 11.695.—; Straty z lat ubiegłych zł. 79.979.11; Strata za rok 1934 zł. 18.575.03; Razem zł. 266.237.01.

PASYWA: Kapitał Zakładowy zł. 100.000.—; Kapitał Zapasowy zł. 22.970.55; Kapitał Amortyzacyjny zł. 4.407.59; Wierzyciele zł. 138.858.87; Razem zł. 266.237.01.

Rachunek Strat i Zysków.

WINIEN: Koszty ogólne zł. 6.684.64; Strata na rozebranych budynkach starej huty i szlifierni zł. 7.482.80; Amortyzacja zł. 4.407.59; Razem zł. 18.575.03.

MA: Strata za 1934 r. zł. 18.575; Razem zł. 18.575.03.

Nr. Nr. wykazu statyst.	N A Z W A T O W A R U	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
91110	Wata, przędza — szklane	0	10	—	—
91130	Oczy szklane	31	1.815	—	—
91200	Tkaniny szklane i wyroby z nich; wyroby z waty i przędzy szklanej	0	3	—	—
	Szko tafłowe nieszlifowane, niepolerowane grubości 5 mm. i mniej:				
91310	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, — bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 m ² i mniej	11.542	4.497	—	—
91311	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 do 0,5 m ²	5.408	3.831	—	—
91312	gładkie, białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni powyżej 0,5 m ²	28.730	22.150	18.159	4.382
91320	gładkie, barwne, mleczne — bez wzorów i ozdób	2.197	1.786	—	—
91330	wszelkich barw wypukłe, faliste, karbowane, wzorzyste, żyłkowane, matowane	285	657	—	—
91340	z upiększeniami, malowidłami; szkła składane w oprawie ołowianej, miedzianej i t. p.	1	13	—	—
91350	do wyrobu płyt fotograficznych	18.324	12.774	—	—
	Szko tafłowe grubości powyżej 5 mm. nieszlifowane, niepolerowane, niematuowane o powierzchni:				
91410	1000 cm ² i mniej	55	79	—	—
91420	powyżej 1000 do 4000 cm ²	688	964	—	—
91430	powyżej 4000 do 10000 cm ²	2.070	3.714	—	—
91440	powyżej 10000 do 20000 cm ²	27	145	—	—
91450	powyżej 20000 do 40000 cm ²	—	—	—	—
91460	powyżej 40000 do 70000 cm ²	1.874	2.772	—	—
91470	powyżej 70000 cm ²	—	—	—	—
91500	Szyby lustrzane szlifowane, polerowane, również matowane	33.607	39.441	—	—
91600	Szyby lustrzane i szkło tafłowe z brzegiem szlifowanym (biseaute)	40	245	—	—
91700	Szyby lustrzane i szkło tafłowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną	—	—	—	—
91800	Szyby lustrzane i szkło tafłowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne, z upiększeniami, malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p.	—	—	—	—
91900	Szyby lustrzane i szkło tafłowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną, szyby lustrzane i szkło tafłowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne z upiększeniami malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p. — wszystko z brzegiem szlifowanym	—	—	—	—
92000	Lustra gotowe w oprawach z materiałów pospolitych, chociażby pozłacanych, posrebrzanych	13	65	—	—
92100	Lustra gotowe w oprawach z kosztownych materiałów				
	Szko tafłowe z wtopioną siatką drucianą lub z wtopionym drutem — wszelkiej grubości:				
92210	koloru naturalnego, białe	—	—	—	—
92220	szlifowane, również zabarwione w masie	—	—	—	—
92300	Szko tafłowe sklepane, chociażby z dodatkiem wkładki celuloidowej lub z innych temu podobnych materiałów	21	187	—	—
92410	Balony do fabrykacji żarówek	161	3.186	—	—
92420	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, barwnego, przeznaczone do celów technicznych, — bez ozdób, chociażby rżnięte, szlifowane, matowane, z wtopioną siatką	2.441	32.277	3	30
	R a z e m	161.090	276.026	40.722	33.481
89600	Masa szklana w kawałkach do fabrykacji szkła, łom szklany	144.363	7.032	—	—
	O G Ó Ł E M	305.453	283.058	40.722	33.481

Cena za ogłoszenia: Strona 100 zł., 1/2 strony 60 zł., 1/4 strony 30 zł., 1/8 strony 15 zł.

Wydawca: ZWIĄZEK HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Redaktor: Antoni Tarwid

Druk. „Royal”, W-wa, Chmielna 30. Tel. 5.95-71.

W CHEMIKALJA

ZAOPATRUJCIE SIĘ PRZEZ
CENTRALĘ HANDLOWĄ CZŁONKÓW
ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH
W P O L S C E

— W FIRMIE —

I. FILSKRAUT i N. GURWICZ

PRZETWORY CHEMICZNE i FARBY

Warszawa, tel. 11.21-11, Leszno 7

ZASTĘPSTWA i SKŁADY KONSYGNACYJNE

OFERTY ORAZ CENNIKI NA ŻĄDANIE.

TERMO METRY

techniczne,
laboratoryjne,
pokojowe,
zaokienne,
kąpielowe i inne

produkuje
Fabryka Naczyn Szklanych
Laboratoryjnych
B-cia STROSZNAJDER

Warszawa

Leszno Nr. 78

telef. 11.61-33

Tel. dyr. 11.72-09

CENTRALA HANDLOWA CZŁONKÓW ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH W P O L S C E

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie.

Warszawa, Traugutta 3, tel. 291-89.

Założona w roku 1925 przez małe grono hut celem zakupu surowców, chemikaliów, maszyn oraz materiałów ogniotrwałych do pieców i wanień hutniczych, Spółdzielnia powoli, ale stale powiększa zakres swej pracy. Obecnie, po ukończeniu w roku sprawozdawczym 9 lat swego istnienia, może poszczycić się, że przetrzymała kryzys.

Rok 1934 wykazał również, jak i ubiegłe lata, pewien zysk i członkowie Spółdzielni, poza ustawową dywidendą, otrzymali 2% premji od obrotu ze Spółdzielnią.

Oferty na życzenie odbiorców wysyłamy odwrotną pocztą.